

ข้อหาเรียกกฎหมายความปลอดภัย

ข้อหาเรียกกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อหาหรือ การฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก กรณีการอบรมเพิ่มเติมตามประกาศกรมฯ ข้อ ๙ วรรคสอง หากมีการกำหนดแผนการฝึกอบรมอย่างชัดเจน ในช่วงเวลาก่อนที่พนักงานจะได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้ครบถ้วน พนักงานคนดังกล่าวสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานขับรถยกได้หรือไม่

หน่วยงานที่หาหรือ สถานประกอบกิจการเอกชน

ประเด็นข้อหาหรือ กรณีบริษัทฯ มีการรับพนักงานขับรถยกใหม่ที่มีวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรม การขับรถยก ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๖ ชั่วโมง ซึ่งไม่สอดคล้องกับประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ หากบริษัทฯ สามารถจัดให้พนักงานที่รับเข้ามาใหม่นี้ฝึกอบรมให้ครบถ้วนภายในระยะเวลา ๔ เดือน โดยมีการกำหนดแผนการฝึกอบรมที่ชัดเจน ถือว่ายังคงเป็นการปฏิบัติตามประกาศฯ ดังกล่าวหรือไม่ และในระยะเวลา ๔ เดือนนี้ พนักงานคนดังกล่าวสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานขับรถยกได้หรือไม่

ข้อเท็จจริง ๑. บริษัทฯ มีพนักงานซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ทั้งกรณีที่ได้มีการฝึกอบรมหลักสูตร การฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ระยะเวลาการฝึกอบรม ๑๒ ชั่วโมง ตามประกาศฯ แล้ว ในปัจจุบัน และกรณีที่เป็นพนักงานเข้าทำงานใหม่ที่มีวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรมการขับรถยก ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๖ ชั่วโมง จำนวน ๕ คน

๒. บริษัทฯ จัดให้มีแผนการฝึกอบรมพนักงานที่ทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกสำหรับพนักงาน กลุ่มที่รับเข้าทำงานใหม่ตามประเด็นข้อหาหรือ โดยจะจัดให้พนักงานกลุ่มที่รับเข้าทำงานใหม่ที่มีวุฒิบัตร ที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรมการขับรถยก ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๖ ชั่วโมง เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ข้อ ๙ วรรคสอง ในหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรมตามข้อ ๕ (๑) และทดสอบตามข้อ ๕ (๓) (ก) รวมถึงต้องผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบ ทั้งนี้ จะจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลา ๔ เดือน

๓. ในระหว่างที่พนักงานที่ทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกกลุ่มที่รับเข้าทำงานใหม่ยังอบรมเพิ่มเติม ไม่ครบถ้วนตามประกาศกรมฯ ข้อ ๙ วรรคสอง บริษัทฯ ได้บริหารจัดการให้พนักงานคนดังกล่าวปฏิบัติงานอื่น โดยยังไม่ให้ทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก

ข้อกฎหมาย ๑. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

ฯลฯ

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

-๒-

๒. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ฯลฯ

ข้อ ๔๐ นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้รถยกแต่ละประเภท ความปลอดภัยในการขับรถยก การตรวจสอบและบำรุงรักษารถยก โดยวิทยากร ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับรถยก ตามหลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด

ฯลฯ

๓. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ฯลฯ

ข้อ ๒ นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์ เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรตามประเภทของรถยก

- ๑) รถยกประเภท warehouse forklift
- ๒) รถยกประเภท side loader
- ๓) รถยกประเภท counterbalance forklift
- ๔) รถยกประเภท telehandler
- ๕) รถยกประเภท industrial forklift
- ๖) รถยกประเภท rough terrain forklift
- ๗) รถยกประเภท walkie stacker
- ๘) รถยกประเภท order picker
- ๙) รถยกประเภท reach truck
- ๑๐) รถยกประเภท reach stacker
- ๑๑) รถยกประเภทอื่น ๆ

กรณีนายจ้างไม่สามารถจัดให้มีการฝึกอบรมในหลักสูตรตามวรรคหนึ่งได้ ให้นิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตในการให้บริการจัดฝึกอบรมตามมาตรา ๑๑ เป็นผู้ดำเนินการ

กรณีนายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับรถยกประเภทที่ต้องใช้แรงคนในการเคลื่อนย้ายขณะที่ยกสิ่งของ หรือรถยกประเภทที่ไม่มีต้นกำลังในการขับเคลื่อน หรือรถยกที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ต้องให้ลูกจ้างเข้ารับการฝึกอบรมตามข้อบังคับและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อความปลอดภัย รวมทั้งตามรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตกำหนด

ฯลฯ

ข้อหาเรียกกฎหมายความปลอดภัย

-๓-

ข้อ ๙ กรณีลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับรถยกประเภทนั้น ๆ และมีเอกสารหรือหลักฐานการรับรอง หรือได้รับวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีข้อ ๘ หน่วยงานฝึกอบรมภาคเอกชน หรือผ่านการฝึกอบรมจากผู้ผลิต ที่มีระยะเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ตามประกาศฉบับนี้แล้ว

กรณีลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรจากหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ที่ระยะเวลาเข้ารับการฝึกอบรมตลอดหลักสูตรน้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างเข้ารับการฝึกอบรมในหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรมตามข้อ ๕ (๑) และทดสอบตามข้อ ๕ (๓) (ก) รวมถึงต้องผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบ จึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ตามประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ในการดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรมตามวรรคสอง ให้นายจ้างหรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตในการให้บริการจัดฝึกอบรมตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการเป็นไปตามข้อ ๓ และข้อ ๔

ฯลฯ

ตอบข้อหาหรือ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้พิจารณาข้อหาหรือตามข้อเท็จจริงเท่าที่ปรากฏ ประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั้นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๔๐ กำหนดให้นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้รถยกแต่ละประเภท ความปลอดภัยในการขับรถยก การตรวจสอบ และบำรุงรักษารถยก โดยวิทยากรซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับรถยกตามหลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด ประกอบกับประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๒ กำหนดให้นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์ เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรตามประเภทของรถยก เช่น รถยกประเภท warehouse forklift, side loader เป็นต้น กรณีนายจ้างไม่สามารถจัดให้มีการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวได้ ให้นิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตในการให้บริการจัดฝึกอบรมตามมาตรา ๑๑ เป็นผู้ดำเนินการ และข้อ ๙ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับรถยกประเภทนั้น ๆ และมีเอกสารหรือหลักฐานการรับรอง หรือได้รับวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีข้อ ๘ หน่วยงานฝึกอบรมภาคเอกชน หรือผ่านการฝึกอบรมจากผู้ผลิตที่มีระยะเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ตามประกาศฉบับนี้แล้ว และวรรคสอง กำหนดว่า ลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรจากหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ที่ระยะเวลาเข้ารับการฝึกอบรมตลอดหลักสูตรน้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้าง

ข้อหาเรียกกฎหมายความปลอดภัย

-๔-

เข้ารับการฝึกอบรมในหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรมตามข้อ ๕ (๑) และทดสอบตามข้อ ๕ (๓) (ก) รวมถึงต้องผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบ จึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ตามประกาศฉบับนี้

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทฯ มีการรับพนักงานขับรถยกเข้ามาใหม่ ซึ่งพนักงานดังกล่าว มีวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรมการขับรถยก มีระยะเวลาในการเข้ารับฝึกอบรม ๖ ชั่วโมง โดยบริษัทฯ จะจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมให้ครบถ้วนภายในระยะเวลา ๔ เดือน นั้น หากบริษัทฯ มีเอกสารหลักฐานที่สามารถยืนยันได้ว่าการฝึกอบรมของพนักงานดังกล่าว เป็นการฝึกอบรมหลักสูตรรถยกในประเภทที่กฎหมายกำหนด และตรงตามประเภทรถยกที่ลูกจ้างทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ก็ถือได้ว่าการฝึกอบรมตลอดหลักสูตรน้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ตามความในประกาศกรมฯ ข้อ ๙ วรรคสอง โดยบริษัทฯ จะต้องจัดให้ลูกจ้างเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมในหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรมตามประกาศกรมฯ ข้อ ๕ (๑) กล่าวคือ ภาคทฤษฎี อย่างน้อยต้องมีหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรม ดังนี้ (๑) กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับรถยก กฎหมายเกี่ยวกับรถยกที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานสัญลักษณ์ความปลอดภัยไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง (๒) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเภทของรถยก ตามลักษณะการใช้งาน ไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง (๓) ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับรถยก กฎระเบียบ และข้อบังคับในการทำงานเกี่ยวกับรถยก สาเหตุและกรณีศึกษาการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากรถยก และมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง (๔) โครงสร้าง ส่วนประกอบ อุปกรณ์ แผงควบคุมบังคับ ระบบสัญญาณไฟเตือนของรถยก การใช้งาน การตรวจสอบ และการบำรุงรักษา ตามรายละเอียดคุณลักษณะ และคู่มือการใช้งานเกี่ยวกับรถยกประเภทนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าสองชั่วโมงสามสิบนาที และทดสอบตามข้อ ๕ (๓) (ก) กล่าวคือ ทดสอบภาคทฤษฎีตามข้อ ๕ (๑) ไม่น้อยกว่าสามสิบนาที รวมถึงต้องผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะถือได้ว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ตามประกาศกรมฯ ทั้งนี้ หากบริษัทฯ มีการวางแผนในการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้แก่พนักงานภายในระยะเวลา ๔ เดือน โดยชัดเจน ในช่วงเวลาก่อนที่พนักงานดังกล่าวจะได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้ครบถ้วน บริษัทฯ สามารถให้พนักงานปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานขับรถยกได้ เนื่องจากได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับรถยกมาแล้วระยะเวลา ๖ ชั่วโมง จึงมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้รถยก ความปลอดภัยในการขับรถยก การตรวจสอบและบำรุงรักษารถยกแล้ว เพียงแต่รอเวลาเข้ารับการฝึกอบรมให้สอดคล้องตามกฎหมายต่อไป

หมายเหตุ หนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง ๐๕๐๕/๑๐๗๕๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กองความปลอดภัยแรงงาน
กลุ่มงานมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน
๑๘ ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๒๘ - ๓๙